

**ეთიკის კომისიის
ზეპირი
რეკომენდაცია**

შეკითხვის კომისიაში შემოსვლის თარიღი: 13.05.2013

შეკითხვის რეგისტრაციის ნომერი: 005/13

შეკითხვა:

ადვოკატი იცავდა სისხლის სამართლის საქმეზე კლიენტის ინტერესებს. კლიენტს ბრალი ედებოდა ცოლის მიმართ ქურდობის ჩადენის ფაქტზე. საქმის დასრულებიდან ხანგრძლივი დროის გასვლის შემდეგ, ადვოკატს მიმართა აღნიშნულ სისხლის სამართლის საქმეში დაზარალებულმა - ადვოკატის ყოფილი კლიენტის მეუღლემ და სთხოვა წარმომადგენლობა განქორწინების საქმეზე. ადვოკატი უთითებს, რომ ამ ორ საქმეს არ აქვს ერთმანეთთან არანაირი კავშირი. აქვს თუ არა უფლება ადვოკატს განახორციელოს წარმომადგენლობა განქორწინების საქმეზე?

ანალიზი:

„ადვოკატთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-8 მუხლი:

„1. ადვოკატი ვალდებულია არ განახორციელოს ისეთი ქმედება და არ დაამყაროს ისეთი ურთიერთობა, რომელიც საფრთხეს შეუქმნის კლიენტის ინტერესებს, ადვოკატის პროფესიულ საქმიანობას ან დამოუკიდებლობას.

2. ადვოკატს უფლება არა აქვს შეასრულოს პროფესიული ფუნქციები, თუ იმავე საქმეზე უკვე განახორციელა საადვოკატო საქმიანობა მეორე მხარის სასარგებლოდ.

3. დაუშვებელია ადვოკატის მიერ პროფესიული ფუნქციების შესრულება იმ საქმეზე, რომელზედაც მან უკვე განახორციელა მოსამართლის, პროკურორის, გამომძიებლის, მომკვლევის, სასამართლო სხდომის მდივნის, თარჯიმნის, დამსწრის, მოწმის, ექსპერტის, სპეციალისტის, საჯარო მოსამსახურის ან ნოტარიუსის სტატუსით და საპროცესო კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა უფლებამოსილებანი.“

„ადვოკატთა შესახებ“ საქართველოს კანონი და ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსი შეესაბამება საერთაშორისო კანონმდებლობას და ამომწურავად ჩამოთვლის ინტერესთა კონფლიქტის შემთხვევებს, თუმცა, თითოეული მათგანი სხვადასხვა საკითხს არეგულირებს - ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსი განსაზღვრავს ინტერესთა კონფლიქტის

სპეციფიკას მიმდინარე სახელშეკრულებო ურთიერთობაში მყოფ კლიენტებს შორის და არ ეხება ყოფილი კლიენტის წინააღმდეგ საქმის წარმოების შემთხვევას, რომელსაც არეგულირებს „ადვოკატთა შესახებ“ საქართველოს კანონი. შესაბამისად, აღნიშნული შემთხვევა განიხილება „ადვოკატთა

შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-8 მუხლის და ეთიკის კომისიის, როგორც სასამართლოს მსგავსი ფუნქციის მქონე ორგანოს პრაქტიკით.

ეთიკის კომისიამ 2011 წლის 20 აპრილის გადაწყვეტილებით, /დისციპლინურ საქმეზე №015/10/ დაადგინა: „ადვოკატმა კლიენტის ინტერესების დაცვისას თავი უნდა აარიდოს ინტერესთა კონფლიქტის შემთხვევებს და კლიენტის წარმომადგენლობა განახორციელოს იმგვარად, როგორც კლიენტი იმოქმედებდა საკუთარი ინტერესებისათვის შესაბამისი ცოდნის, უნარისა და დროის არსებობის შემთხვევაში. ინტერესთა კონფლიქტი წარმოიშობა, თუ ადვოკატის მიერ განხორციელებულ წარმომადგენლობაზე არსებით და უარყოფით გავლენას ახდენს ადვოკატის პირადი ინტერესი ან ვალდებულება კლიენტის, ყოფილი კლიენტის ან მესამე პირის მიმართ.“

ეთიკის კომისიამ 2011 წლის 24 ივნისის გადაწყვეტილებაში, /დისციპლინურ საქმეზე 092/10/ მიუთითა: „ადვოკატმა, რომელიც ახორციელებდა კლიენტის წარმომადგენლობას, არ უნდა წარმოადგინოს სხვა პირი იმავე ან არსებითად დაკავშირებულ საქმეში, სადაც ამ უკანასკნელის ინტერესები არსებითად საწინააღმდეგოა ყოფილი კლიენტის ინტერესებისა. საადვოკატო საქმიანობის ფარგლებში, წარმომადგენლობითი უფლებამოსილების განხორციელების შემდეგ, ადვოკატს გააჩნია მთელი რიგი ვალდებულებები ყოფილი კლიენტის წინააღმდეგ, რომელთა დარღვევა გამოიწვევს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ პასუხისმგებლობას. კერძოდ, ადვოკატს გააჩნია კონფიდენციალობის დაცვისა და ინტერესთა კონფლიქტის დაუშვებლობის ვალდებულება. ადვოკატმა ყოფილი კლიენტისაგან მიღებული კონფიდენციალური ინფორმაცია შემდეგში მის წინააღმდეგ არ უნდა გამოიყენოს და უნდა აიცილოს ინფორმაციის შესაძლო გამჟღავნების საფრთხის შექმნა.“

საადვოკატო საქმიანობის პრინციპებისა და იურიდიული პროფესიის კორპორატიული ინტერესის გათვალისწინებით, ადვოკატს მოეთხოვება ქმედების იმგვარი სტანდარტი, რომელიც უზრუნველყოფს კლიენტის, მათ შორის ყოფილი კლიენტის ინტერესების პატივისცემას და ყოფილი კლიენტის საქმეზე ან ამ საქმესთან დაკავშირებული ფაქტობრივი გარემოებების კონფიდენციალობის დაცვას. კონფიდენციალობის პრინციპთან ერთად გასათვალისწინებელია ნდობისა და კლიენტის ინტერესების უპირატესობის პრინციპის დაცვა, ვინაიდან „ადვოკატისადმი კლიენტის ნდობა ეფუძნება ადვოკატის პირად ღირსებას, პატიოსნებას, შეუვალობას, კომპეტენტურობას და დამოუკიდებლობას“ (ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-3 მუხლი) ხოლო ყოფილი კლიენტის მიმართ არსებულმა ვალდებულებებმა და ურთიერთობამ არ უნდა შეუშალოს ხელი ახალი (პოტენციური) კლიენტის ინტერესების სრულყოფილად განხორციელებას.

მოცემულ შემთხვევაში, ადვოკატი აცხადებს, რომ სისხლის სამართლისა და განქორწინების საქმეებს არ აქვთ შემხებლობა და მიაჩნია, რომ თითოეული მათგანი დამოუკიდებელი საქმეა.

საქმის წარმოება ყოფილი კლიენტის წინააღმდეგ თავისთავად არ არის „ადვოკატთა შესახებ“ საქართველოს კანონის და ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის ნორმათა დარღვევა, თუმცა, ადვოკატმა, ნებისმიერ შემთხვევაში, უნდა გაითვალისწინოს საადვოკატო საქმიანობის ისეთი მნიშვნელოვანი პრინციპები, როგორცაა ნდობა, კონფიდენციალობა, კლიენტის ინტერესების უპირატესობა და არ უნდა დააყენოს მათი დაცვა საფრთხის ქვეშ.

დასკვნა:

ყოფილი კლიენტის წინააღმდეგ საქმის წარმოება არ მიიჩნევა საადვოკატო საქმიანობის პროფესიული ეთიკის ნორმების დარღვევად, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აღნიშნული სახის საქმიანობით ირღვევა ან საფრთხის ქვეშ დგება საადვოკატო საქმიანობის პრინციპების - ნდობის, კონფიდენციალობისა და კლიენტის ინტერესების უპირატესობის განხორციელების შესაძლებლობა როგორც ყოფილი, ისე პოტენციური კლიენტის მიმართ.

ეთიკის კომისიის მიერ გაცემული რეკომენდაცია არის მხოლოდ სარეკომენდაციო მოსაზრება და არ არის სავალდებულო ეთიკის კომისიის ან სასამართლოს მიერ რომელიმე დისციპლინური საქმის განხილვისას.